

ЮНАК

ЖОВТЕНЬ 1969 OCTOBER

● Ілюстратори цього числа: пл. розв. Христя Баранська, пл. сен. Тит Геврик, ст. пл. Мотря Головінська, ст. пл. Дарка Лисак, Софія Лада, Богдан Певний, пл. сен. Володимир Пилишенко-Гарпун і Марія Юркевич. ● На обгортці Булава і таборівки вишкільного табору "Лісова Школа", що відбувся цього року від 29. 6. до 12. 7., в горах Кетскіл біля Гантеру, США, під проводом пл. сен. Ігоря Раковського. головного булавного пластуни. ● У віконці на обгортці: Відзнака Куренів УСП-ок і УПС-ок "Чортополохи", що допомогли підготувати частину матеріалу до цього числа "Юнака".

РІК VII
Ч. 10 (76)
ЖОВТЕНЬ
1969

З М І С Т

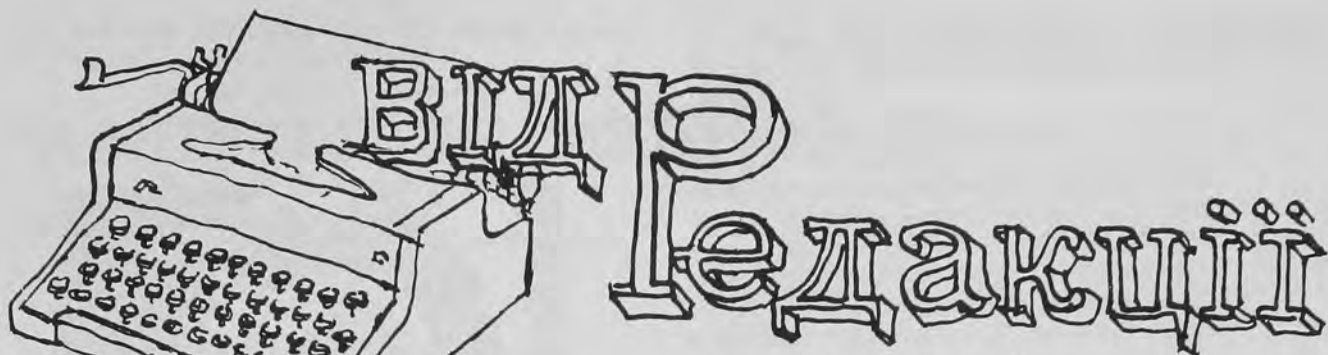
Сторінка

- 1 Від Редакції
- 1 Б. І. Антонич: На шляху
- 2 О. Вережницький: Поет — "Юнак із сонцем за плечима"
- 4 У. Близнак: Мати
- 5 Л. Ю.: Проблема Друга Ярка
- 6 Пластунка Остапа і С. Гумінілович: Марш "Чортополохів"
- 7 М. Одежинська: Хто ми і що ми?
- 8 **: Про бібліотеку, що її ведуть "Чортополохи"
- 8 М. Тарнавська: Чому читати?
- 9 Р. Бабовал: Чомусь шалалась юність
- 9 М. Тарнавська: Запросини
- 9 Золоті думки про книжку і книгочитання
- 10 М. Тарнавська: Мандрівка із книжкою
- 12 О. Клос і К. Рошаковська: Враження на ходу...
- 13 Нана: Спомин про літо
- 14 Привіти з таборів
- 16 Волинянка: Маруся Литвин — гостя з Аргентини
- 18 Поради Подруги Дади
- 19 Усміхнися!
- 20 Зробімо паперову квітку
- 21 Подруга Оля: Цікаве і корисне для працюючих рук
- 22 Загадки
- 23 Спортові змагання між таборами юнаків
- 24 Усміхнися!
- 25 Хроніка
- 28 Тигрик з Нью-Йорку: Хочу познайомитися з Вами!
- 28 Пожертви на пресфонд і "до нас пишуть"

"Юнак" — журнал пластового юнацтва. Появляється щомісяця крім липня і серпня. Видає Головна Пластова Булава. Редагує колегія. Члени редакційної колегії: пл. сен. Ольга Кузьмович, пл. сен. Тоня Горохович і пл. сен. Омелян Тарнавський. Наліпка: пл. сен. Ярослав Елиів. Технічний редактор і адміністратор: пл. сен. Омелян Тарнавський.

Річна передплата: США і Канада (у валюті своєї країни) — 6.00 дол., Австралія — 3.50 австр. дол., Австрія — 100 шіл., Аргентина — 350 пез., Бельгія — 120 бел. фр., Велика Британія — 1.0.0, Німеччина — 10 н. м., Франція — 15 фр. Ціна одного числа: у США і Канаді — 50 центів.

Редакція застерігає собі право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

Дорогі Подруги і Друзі!

Давно вже не мали ми охочих серед пластових куренів допомогти нам зібрати матеріали та підготувати одне число «Юнака». Останньо, саме рік тому, курені УПС і УСП «Лісові Чорти» зайнялися підготовкою матеріалів до літнього числа «Юнака» (ч. 6-7/1968 р.).

Але ось тепер з радістю повідомляємо Вас, що це число (10/1969 р.) нашого журналу за місяць жовтень, яке саме бере́те в руку, допомогли приготувати члени куренів УПС і УСП «Чортополохи».

Це не випадково, що саме жовтнєве число виходить із допомогою «Чортополохів». Як знаєте, жовтень у нас завжди є місяцем книжки, а наші «Чортополохи» від початку свого існування як старшо-пластунський курінь, узяли собі, як мету своєї праці у Пласті, ведення бібліотек для молоді і заохоту до читання українських книжок.

Про працю цього куреня старших пластунок і пластових сеньйорок та про його історію можете довідатися із цього числа, як і багато чого іншого на тему користі і приємності із читання книжок.

Може, «Чортополохи» допоможуть Вам усвідомити собі, що найкращим другом людини є все ще таки книжка — незалежно від кольорових телевізорів, прегарних радієвих апаратів чи гучних «стіріо»-платівок.

Ваша редакторка

Богдан Ігор Антонич

НА ШЛЯХУ

*Обплетений вітрами ранок
шугне, мов циганя з води,
і на піску кричить з нестями
обсмалений і молодий.*

*Ріка зміяста з дном співучим,
хвилясто хльостають вітри
і день ховає місяць в кручу,
мов у кишеню гріш старий.*

*Клюють ліщину співом коси,
дзвенить, мов мідь, широкий шлях,
Іде розсміяний і босий
хлопчина з сонцем на плечах.*

В. Ласовський: Портрет Б. І. Антонича з 1936 р.

ПОЕТ «ЮНАК

ІЗ СОНЦЕМ ЗА ПЛЕЧИМА»

Від Редакції: Небагато старших, а тимбільше небагато з нашого юнацтва, могло б сказати щось про визначного, такого оригінального і цікавого поета як Богдан Ігор Антонич. А проте, цей поет, співець юности, допитливий шукач розгадок таємниць світу, існування, своєрідний своїм життям і творчістю, може відкрити перед Вами, Друзі і Подруги, дуже далекі і прекрасні обрії. У його поезіях кипить життя. Вона спонукує думати, відкривати, — у ній Ви знайдете багато того, що сповняє Вашу істоту чи то в особливих моментах чи в щоденному житті. Але передане воно такими поетичними образами і влучними словами та з таким умінням і силою, що це Вас здивує, врадє, заохотить і покличе за собою у нові світи.

Який жаль, що Антонич жив так коротко! Його талант щойно розцвітався, "спалахнув і зів'яв, в болючу пісню перейшов". А ми сприймімо його пісню-поезію і даймо їй життя у своїх роздумах і почуваннях. Уживаючи поетичних висловів самого поета, можемо на закінчення цих зауваг сказати: Нехай живе Антонич "не хрущем на вишні", але "піснями, що їх диктує Бог".

Усім, що цікавляться творчістю Богдана Антонича, радимо купити собі такі нові видання його творів, які можна дістати у книгарнях:

1) **Богдан Ігор Антонич: Зібрані твори:** Видало Об'єднання Українських Письменників .в Екзилі "Слово", Нью-Йорк-Вінніпег, 1967 р.

2) **Богдан Ігор Антонич: Перстені молодості.** Видало Словацьке педагогічне видавництво у Братиславі, відділ української літератури в Пряшеві, 1966 р. Це друге видання, видане в Чехо-Словаччині, неповне, бракує поезій з релігійною тематикою.

Проминуло вже 32 роки, як відійшов від нас молодий ще віком поет і публіцист, що не тільки прославив свою Лемківщину, але й українську поезію, здобуваючи собі тривале місце в історії української культури.

ЖИТТЯ ПОЕТА

Богдан Ігор Антонич народився 5 жовтня 1909 року в селі Новиці (Лемківщина) в родині священика Василя Кота-Антонича. Гімназію закінчив із відзначенням у Сяноці (1928 р.), а диплом магістра славістики (спеціальність українська і польська мови) здобув у львівському університеті (1933 р.). Любив музику, грав добре на скрипці, багато читав, зібрав чималу бібліотеку. Був він працьовитий і завзятий, і тому його життєвий шлях, хоча дуже короткий, був багатий в успіхи. Він прекрасно вивчив українську літературну мову, брав жваву участь у студентському, літературному та журналістичному

В. Ласовський: Портрет Б. І. Антонича

житті, цікавився філософією, мистецтвом та релігією, перекладав, почав писати прозою роман п. н. «На другому березі», написав нарис п. н. «Національне мистецтво». Здобув він дві літературні нагороди (1935 і 1937 рр.).

Свої перші вірші почав крукувати у Львові у пластовому журналі «Вогні», згодом друкували його твори у багатьох львівських та позамісцевих журналах, а зокрема у журналі «Назустріч».

У приватному житті Антонич був скромним, потребував спокою для своїх роздумів про вічні проблеми поетів: буття людини, народження, життя, смерть, космос, віра в Бога, безсмертя тощо. Зовнішньо виглядав як справжній інтелектуаліст (велика голова, окуляри!).

Помер Б. Антонич 6 липня 1937 року. Спочиває у Львові на Янівському кладовищі у тіні крилатих дерев, серед трав, у тому світі зелені і «буяння соків», містерію якого оспівав у своїх поезіях.

ТВОРЧІСТЬ

Не виглядом, але творчістю Антонич був «юнаком із сонцем за плечима». Літературна спадщина Антонича — це лірика зібрана у 6-ох збірках: «Привітання життя», «Три перстені», «Книга лева», «Зелена євангелія», «Ротації», «Велика гармонія», багато віршів поза збірками, лібретто до опери «Довбуш» (музику написав Антін Рудницький), початий роман прозою, статті тощо.

Багато поезій присвятив поет своїй Лемківщині. Він був гордий на своє верховинське походження, бож там «гори говорять, гори творять, гори живуть»... Там, «де срібнолентий Сян пливе, там юність моя і моє серце» признається Антонич. У «соняшній Лемківщині» повно чару та споминів-

мрій поетових, для нього ця країна сповнена краси,
усе там таке радісне і співчутливе:

*Співаюча сіль, кріслатий явір
і тесаний, дзвінкий поріг.
Чимало бур там прогуло.
Лиш ти однакове й незмінне
далеке лемківське село.*

(«Елегія про співучі двері»)

Поет признається, що
*«В горах, де ближче сонця,
Перший раз приглянувся небу...
Моя країно верховинна
Ні, не забудь твоїх черемх...»*

Прекрасна його рідна Лемківщина ще й тим,
що там

*Народився Бог на саях,
в лемківським містечку Дуклі.
Прийшли лемки у крисанях
і принесли місяць круглий.*

(«Різдво»)

Лемки, співаючи колядок, уявляють собі, що
*Тешуть теслі з срібла сани,
стелиться сніжиста путь.
На тих саях в сіль незнану
Дитя Боже повезуть.*

(«Коляда»)

Гурток студентів-українців, що студіювали на університеті у Львові. Перший з-права у другому ряді — Богдан Ігор Антонич. — Світлина з червня 1931 р.

Свої взаємини з Богом опоетизував Антонич багатьма образами. Загадка життя, вічності, віри в Бога є основними проблемами Антоничевої поезії. Його молитва — це просьба про віру в Бога:

*Боже, чи Ти знаєш, як нам віри треба —
більше, як насущного, черствого хліба,
чи Ти знаєш нашу тугу ввиш, до неба,
як тяжить щоденщини колиба.*

*Боже, нам Об'явлення знову треба,
нас січуть осінні сумніву дощі.*

*Хай почуємо ми Полум'яну Мову
в горючій куші.*

(«Літанія»)

Вірші про «Страдальну Матір» та «Радуйся Маріє!» — це гімн Всенепорочній Марії, до якої моляться поет:

*Зарання й ввечері щодня в задумі шепочу Твоє ім'я...
Прилинь, Всенепорочна, й віджени від мене зло,
ясну полоню поклади на молоде чоло.
Аве Марія.*

(«Радуйся Маріє!»)

Роздумуючи над космічними явищами і реальною дійсністю, над життям і смертю, відкривав їх своєю поетичною візією у простих зрозумілих образах:

*Антонич був хрищем і жив колись на вишнях,
на вишнях тих, що їх оспівував Шевченко.
Моя країно зоряна, біблійна й пишна,
квітчаста батьківщину вишні й соловейка!*

(«Вишні»)

Явище вітру у природі сприймає Антонич як незбагненну силу життя, як нестримні прагнення людини до волі, до поступу і знання:

*І вітер віє від століть
крилатий, вільний і неспинний,
і вчить свободи, туги вчить
за чимсь незнаним і нестримним.*

(«Вітер століть»)

Антонич є також поетом юнацтва, молодечих поривів, змагань, віри і самопожертви. Він мріє про правду, красу і кохання. У пісні про вічну молодість пише:

*Запрягти до саней чотири чалі коні
і в чал, і в чал!
Навпростець переїдемо всі перепони,
здобудемо
життя фінал.*

(«Пісня про вічну молодість»)

*А серце? Серцю лиш п'яніти,
Тремтіти і кохати йому.*

(«Малий гімн»)

*Кохай мене звичайно й просто
так, як кохають всі дівчата.
Коли проходиш білим мостом,
зоря в твоє волосся вп'ята.*

(«Барвінкова щирість»)

Так співає Антонич про юнацьке кохання.

Поняття батьківщини для молоді подає у вірші «Батьківщина», який був написаний для дитячого журналіка «Наш Приятель»:

*Знай, батьківщина, це ріка, що серед поля
поза селом, ген попід лісом тихо плине,
це в саді нашому дерева, зілля, квіти,
це на ланах пишениця золотоволоса,
це той, що віє з піль, пахучий, теплий вітер,
це на левадах скошена трава в покосах,
це наші всі пісні і молитви щоденні,
це рідна мова — скарб, якого ти не згубиш,
це небо синє вдень, а серед ночі — темне,
це, моя Олю, все, що ти так щиро любиш.*

(«Батьківщина»)

Посмертна виставка творів Б. І. Антонича у вітрині книгарні Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові (липень 1937 р.).

До нас, що опинилися далеко від України, промовляє і вражає щирістю Антоничева «Пісня про ізгоя»:

Чи ви знаєте пісню вигнанчу,
Чи ви чули коли вже її?...
Чи ви знаєте думи бурлачі,
З криком болю, замовклим на дні?...
Світ багатий, розкішний, привітний....
Та однак є люди самотні
мов заблукані птахи без гнізд.
(«Пісня про ізгоя»)

Роздуми про життя і смерть, поетова радість і смуток переплітались у його поезіях. Хоча «дороги його життя не стелять тільки рожі», хоч «напроти віс вітер сніговий», але не слід зражуватися, треба пнутися на скелі гострі й непригожі. Хоч «кожний із нас — життя є брат, ніхто не хоче вмерти...» те відчуття смерті в поета, який мотився до Бога, щоб дав йому силу стояти в життєвій боротьбі «мов скеля проти орд», було гостре немов передчуття своєї власної смерті:

«Не вмію сказати нікому, де вона де?
Може за кожним рогом дому на мене жде».

Смерті поет не боявся, турбувався тільки за те, щоб вона була для нього «останнім акордом гармонії», тобто щоб прийшла до нього у стані, коли істота його буде сповнена відчужань досконалості світу, а з тим гармонії душі.

ОЦІНКА ТВОРЧОСТІ АНТОНИЧА

Зацікавлення творчістю поета було велике. Многогранність його думок і красою вислову захоплювались його сучасники і будуть захоплюватися усі любителі справжньої поезії. Уже із самих наголовків критичних і журналістичних праць про поета можна судити про те, з яким теплом і признанням поставились критики і журналісти до молодого поета. Ось ці назви: «Поет, що любив жит-

тя» (С. Гординський), «Смерть альбатроса» (О. Бабій), «Хлопчина з сонцем на плечах» (О. Ботнарівич), «Поет, що ходив із сонцем у кишені» (Б. Жарський), «Надгробок на могилі щастя» і «Сонячний поет» (О. Олійник), «Про поета, що був хрущем» (Б. Романенчук), «Пісні, що їх ликує Бог» (С. Гординський), «Весни розспіваної князь» (О. Олійник-Ксенжопольська), «Пам'яті співця Лемківщини» (І. Красовська), «Від веретена пісні до теслі слова» (М. Ільницький).

Поезія Б. Антонича музично-розспівача, безпосередньо-щира, чиста гід повчальності і злободенності. У ній повно казковості, але й глибоких думок, убраних у прекрасні поетичні образи і слова. Поет приніс нашій поезії незвичайне багатство мотивів, віршових форм, філософських думок. Його поезія — це наче нововідкрите джерело чистої, оздоровленої, свіжої духовної сили прадавньої землі українського народу — Лемківщини.

Олександр Бережницький

Світлини, що поміщені разом із цією статтею, передруковано з видання творів Б. І. Антонича п. н. "Зібрані твори", Нью-Йорк-Вінніпег, 1967 р.

Молоде перо

МАТИ

Вона спрацьована, сумна,
Стоїть в хустині чорній.
Болем душі
Глядить у небеса,
На журавлія ключі
В просторах волі.

«Мої сини,
Так, як і ви,
Підняли крила дужі.
Під час війни
Пішли туди,
Де волю готували друзі».

Синів нема.
Вона сама.
В думках і мріях вільна.
Тепер одна
В хатині за селом,
На чорноземі багатого Поділля.

Пл. вірлиця Уляна Близнак
Нью-Йорк, США

Чи Ви вже
вирівняли
передплату?

ДРУГА ЯРКА

Комендант Ярکو пізно увечорі нараджувався із своєю булавою. Стільки справ ще треба було устійнити, от хочби таке: чи можна за кару змушувати юнаків вивчати вірші І. Франка, В. Симоненка... Батьки такою карою задоволені. Пластові ж виховники: одні «за», інші «проти»... Це ж розпочався під його проводом 10-денний курінний табір. А в таборі його цілий гурток «Рисі». А в гуртку «Рисі» — Юрко. А Юрко — це вічна проблема гуртка...

Юрко — мрійник і поет. Завжди читає і пише, пише і читає (по якому? — Хочете знати? — Угадайте!) і досі не вибув ще ні одного пластового табору. На новацькі табори не їздив, бо був фізично дуже тендітний і дуже вже плакав, просився, а з юнацького — по кількох днях утік додому. Через те й не міг здати другої проби і псув «вигляд» гуртка, де всі були розвідувачами. А позатим, не зносив дисципліни і порядку — був дуже добрим юнаком у станиці, курені і гуртку. Це ж він видумував точки на ватру, видавав у курені газетку, підготовляв на сходиці цікаві гутірки... Але коли приходила мова про табір, — ого — вже Юрко не чує...

І ось тепер він на цьому курінному таборі, який, навіть якщо він його вибуде, до проби не зарахують. Ярکو мусить «щось із нього зробити».

**

Десь по 12-ій год. вночі заснув і комендант. І сниться йому сон. Ідуть «Рисі» на мандрівку — із цілим вирядом, шатрами, лопатками, казанами. А тут перед ними пропасть — і пропасть ту чомусь їм обов'язково треба пройти, конечно треба дістатися на другий бік. І просять усі Юрка:

— Юрку, видумай щось!

Сів Юрко, охопив руками голову і думає. Думає, думає і видумав. Сказав хлопцям що і як, — і виплели вони з трави драбинку.

Як же її закинути на другий бік? Знову просять:

— Юрку, думай, думай!

І знову думає Юрко, думає і сказав хлопцям, як збудувати велику катапультику і нею вистрілити кінець драбини на той берег, щоб вона там і зачепилась.

Так і зробили і пройшли на другий бік... Багато ще всякого снилось Яркові, але коли раненько встав до сходу сонця і глянув на далекі гори, було йому ясно, що Юрка треба у Пласті тримати, навіть таким, як він є, а до табору змусити його хитрощами або й навмисними полегкостями.

Аби тільки відбудув один табір і здобув другу пробу, а там буде видно.

— Раз-два, раз-два... — роблять руханку юнаки на росяній ще траві. А потім молитва й наказ.

— ...писар табору — Андрій М.

— ...хронікар табору — Юрко Л... — відчитано в наказі.

Юркові стиснулось щось із утіхи у грудях. Отже, хронікарем! Не кухарем, не спортивним референтом, а... хронікарем! А він так боявся...

І взявся Юрко до хроніки. Такої хроніки не мав ще, мабуть, ні один пластовий табір. Усе там старанно записано і нарисовано. Є і плян табору, і траси мандрівок, і знайдені на тереновій грі листи, і знімки, що їх Юрко сам зробив, і пісні з ватер. Навіть засушив і вліпив цвіт і листки дерев, які росли на оселі.

А комендант тішився тихенько, бо Юрко і на стійках стояв, і в кухні дижував, і навіть був дижурним дня.

І коли була остання прощальна ватра табору, комендант Ярکو спитав: — А хто з вас залишається на вишкільний тритижневий табір?

Більшість піднесла руки вгору, але комендант слідував тільки за рукою Юрка. І ось вона без вагання піднеслась угору.

Комендантові раптом стало так радісно, що він узяв від друга Олега гітару і заспівав з булавою цілу низку коломийок про таборове життя... І вже тієї ночі нічого йому не снилося.

Marciale

МАРШ ЧОРТОПОЛОХІВ

1 - ДЕМ ЗІ СПІ-ВОЮ ЖИТ-ТЯ В ПЕ-РЕД ЧОР-ТО- ПО-ЛО-ХИ З ДИ-

МЕМ У ГО-РУ РІД-НИЙ СТЯГ НЕ СТРАШ-НО НАМ НІ ТРО-ХИ СЕР-

ЦЯ НЕ ЗЛОМ-НО МО-ЛО-ДІ ДУХ У НАС МО-ГУТ - НІЙ, БО

МИ У ПРА-ЦІ У ТРУ-ДІ ЗУ-СТРІ-НЕ-МО МАЙ-БУТ-НЕ СЕР-БУТ-НЕ

ХТО МИ І ЩО. МИ?

МАРШ «ЧОРТОПОЛОХІВ»

Музика: Степан Гумінілович

Слова: Пластунка Остапа

Ідем зі співом у життя:
вперед, «Чортополохи»!
Здіймем угору рідний стяг —
не страшно нам ні трохи!

Серця незломно-молоді
і дух у нас могутній
бо ми у праці, у труді
зустрінемо майбутнє.

Хто став у пластові ряди,
той п'є чудесний трунок:
мов май, він вічномолодий,
мов спів, він вічноюний.

Серця незломно-молоді
і дух у нас могутній,
бо ми у праці, у труді
зустрінемо майбутнє.

Писати про якийнебудь пластовий курінь — це справа нелегка. Ускладнюється вона тим, що справжнє життя куреня — це спільні переживання його членів у буденних зустрічах при праці і поза нею. Характер цих зустрічей, форма співпраці членів — це та питомість, що відрізняє один курінь від усіх інших. Щоб її описати, треба бути і журналістом і поетом. Тому, що я ними не є, обмежусь лише до згадки кількох фактів.

Зав'язок куреня УСП-ок «Чортополохи» постав у 1951 р. у Філядельфії, США, коли вже пластуни знайшли себе в Новому Світі та й почали застановлятися над умовами, в яких доведеться їм далі працювати, і над питаннями, які доведеться розв'язувати. Дуже швидко навіязалась дружба між початковими 6-ма «Чортополохами» та іншими старшими пластунками Філядельфії, і в короткому часі, тоді ще самостійний гурток УСП-ок перетворився в територіальну частину. Досьогодні ми вже переросли і цю стадію, і стали не лише куренями УПС і УСП, але маємо членів у різних місцевостях США і Канади. Усіх нас в'яже спільне гасло «братерство і щирість без образ» та особа «головного чортополоха», яку обирає наша курінна рада. Тепер головним чортополохом є членка-засновниця, наша перша гурткова, пл. сен. Марта Тарнавська.

Від самого початку свого існування «Чортополохи» проявляли жваву діяльність. У перші роки ми шукали шляхів, шукали питомих способів праці для добра Пласту, і тому наша праця була

дуже різноманітна. Крім виховної праці своїх поодиноких членів, наш гурток УСП-ок видавав стінну газетку, займався харитативною працею, організував прогулянки, забави, квартет і мистецькі гуртки при Пластовій Станиці у Філядельфії.

Книжками «Чортополохи» завжди цікавились. Від перших років нашого існування ми купували за власні фонди до міських та університетських бібліотек. Ця любов до книжки, головне української, проявилася найсильніше, коли наша пластова станиця і взагалі українська громада у Філядельфії відчула брак приступної бібліотеки. «Чортополохи», одногосним рішенням, узялися за працю в 1957 році. Від того часу історія нашого куреня тісно пов'язана з історією бібліотеки Пластової Станиці у Філядельфії.

Однак Курінь «Чортополохи» і бібліотека — це далеко не одне і те саме. Курінь УПС-ок «Чортополохи» сьогодні нараховує 19 членів, працює під проводом пл. сен. Анни Максимович і включає довголітню гніздову пл. сен. Славу Білас, довголітню виховницю і теперішню заступницю кошової у Філядельфії, пл. сен. Віру Пак, кошову Нью-Брансвік, пл. сен. Наталку Головінську, кошову Бостону, мистця і співробітницю «Юнака», пл. сен. Мотрю Головінську, зв'язкову і впорядницю у Скенектеді, пл. сен. Авру Слюсарчук та інших, що працюють постійно на різних постах у Пласті.

Старші пластунки «Чортополохи» (яких тепер є 13), працюють під проводом ст. пл. Олі Якубовської, яка також є спортивною референткою Філядельфійської Пластової Станиці. Їхнє зацікавлення спортом (яке треба похвалити і підтримати) минулої осені спонукало стежу «Чортополохів» у Ньюарку під проводом ст. пл. Віри Слободян разом із куренем УСП-ів «Червона Калина» зорганізувати відбиванковий турнір, який пройшов з повним успіхом.

На світлині бачимо учасниць першої ради куренів УСП-ок і УПС-ок «Чортополохи», що відбулася 15 березня ц. р. у Філядельфії, США.

Це вперше зішлися на свою велику раду обидва курені «Чортополохів» — тобто старші пластунки і пл. сеньйорки. Рада затвердила прийняття нових членів, обрала «головного чортополсха», заслухала звітів з діяльності обох куренів та зокрема звіту із праці бібліотеки, яку зорганізували і ведуть у Філядельфії «Чортополохи». Обрано нову управу бібліотеки, що діятиме до наступної ради, яка відбудеться за два роки. До нової управи бібліотеки увійшли з «Чортополохів» пластові сеньйорки: Марта Тарнавська (бібліотекарка), Анна Максимович, Марія Одежинська, Слава Білас, Галина Головчак, Слава Оранська, Віра Пак та старша пластунка Мотря Кушнір.

Ті «поверхні інформації» сказали Вам, хто ми, а коли хочете знати, що ми — то на це питання вже мусите відповісти собі самі.

Пл. сен. Марія З. Одежинська, ЧП.
Філядельфія, США

ПРО БІБЛІОТЕКУ, ЩО ЇЇ ВЕДУТЬ „ЧОРТОПОЛОХИ“

Пластова бібліотека у Філядельфії була відкрита одинадцять років тому, 9 листопада 1958 року, у Пластовому Домі при вулиці Френкліна. Бібліотекаркою-засновницею була ст. пл. Марія Шука, ЧП. У першому році свого існування бібліотека мала 820 томів і випозичала читачам 348 книжок. В роках 1960-1964 бібліотекаркою була пл. сен. Марія Одежинська, ЧП. Восени 1951 р.

у зв'язку із перебудовою дільниці, в якій містився Пластовий Дім, та ліквідацією Пластового Дому при вулиці Френкліна, бібліотека мусіла часово припинити свою працю.

Відновлення діяльності пластової бібліотеки стало знову можливим на весні 1964 р., коли бібліотека одержала безкоштовне приміщення у парофіяльному домі парофії Царя Христа, в дільниці Найставн. Із кінцем 1964 року бібліотека нараховувала 895 томів. У тому часі до розбудови пластової бібліотеки спричинилося Товариство «Рідна Школа», яке почало рік-річно призначати поважні суми на закуп нових книжок. Відтоді книгозбірня, що її ведуть «Чортополохи», діє як «Бібліотека Пласту і Рідної Школи». У 1968 р. бібліотека мала вже 2,881 томів, випозичила 1,429 книжок, мала 236 зареєстрованих читачів, перевагу серед яких становила молодь до 18 року життя.

Від жовтня 1964 р. бібліотекаркою є пл. сен. Марта Тарнавська, ЧП. В новій управі бібліотеки є не тільки членки сеньйорського, але і старшопластунського куреня «Чортополохи», а в бібліотечній роботі допомагають теж і деякі громадяни не-пластуни. Бібліотека має книжки з усіх ділянок знання і постійно поповнюється новими виданнями. Користування матеріалами полегшують фахово ведені каталоги. Щоб допомогти вчителям та виховникам, управа бібліотеки друкує кожного року списки новозакаталогованих видань. Бібліотека відкрита для всіх зацікавлених кожної неділі (крім Різдва, Великодня та літніх місяців липня і серпня) від 10-ої до 12-ої години вранці.

Пл. сен. Марта Тарнавська

ЧОМУ ЧИТАТИ?

Чому така увага книжці? У чому власне криється ота особлива вартість книгочитання, що про нього стільки пишуть і говорять? І чому така вже справді посиленна увага книгочитанню молодих людей? Чому стільки заохоти, тиску, а то й примусу, щоб спонукати до читання дітей і молодь?

Людина живе тільки один раз, і це коротке людське життя — обмежене певним простором і певним часом. Навіть найдовший вік однієї людини є незвичайно коротким епізодом, якщо його порівняти із тисячеліттями людської цивілізації. А життєвий простір однієї людини часто обмежений до якоїсь однієї місцевості — до однієї цяточки на глобії нашої планети. Навіть люди, які багато подорожують, можуть пізнати тільки невеличку частинку нашої Землі, та й то тільки поверховно. А що вже казати про всесвіт?

Людина є частинкою живого органічного світу. Життя тварин обмежене до ще меншого простору і до ще коротшого часу як у людей. Є певні властивості, які відрізняють людину від інших живих істот. Це в першу чергу душа людини та здатність людини мислити символами. Тільки людина здатна передати іншій людині свої думки, бажання, почуття, і робить це вона за допомогою складної системи символів — людської мови.

Без письма і без книжок, за допомогою самої тільки говореної мови, людина може творити вже доволі складну культуру і передавати її з покоління в покоління. Але письмо і книга — це вже безконечна людська пам'ять, яка дозволяє людині вирватись із обмеженого простору і часу. Це та пам'ять, яка дає змогу до здобутків одного покоління додавати щоразу новий досвід, щораз нове пізнання.

У складному світі нашої цивілізації людині, яка не читає нічого взагалі — жити трудно, а то й неможливо. Але велика більшість людей обмежує своє читання до абсолютного мінімуму — зокрема дорослі люди, яких не заохочують уже до читання ні школа, ні вчителі, ні виховники. Це ті дорослі, що їм у дитинстві не відкрилось магічне царство книг, які не набули у дитинстві жити не маленьким простором і часом одного людського життя, а життям цілого людства — вічного, багатогранного, безконечного.

Дитинство, що не дало дитині в руки ключа до світу книг, — це втрачене дитинство. Звичка читати, набута в дитинстві, дає запоруку повного і цікавого життя.

Роман Бабовал
Рим

Чомусь шалалась юність м'якосерда,
чомусь шарів зелений виноград,
цвіла чуприна хворостяно,
та хлипання сміялось щиро.

Чомусь чувсь усиновлений весною,
усіяний слів співчуттям новим —
я чув утоплений крик мого
шістнадцятого рождества.

Я вгледів втеклий гомін сизих весен,
зелений журкіт придніпровських трав,
і наші дві цвіли сорочки,

та соколино наш вогонь витав.

Обвітрені полісся нас манили —
там шапочки червоної таївся чар;

чи пам'ятаєш, Любомире,
кохання немеркнуче лун,
шараду шепеляву чорнолісся,

хурми рясні, грайливе руно віт?

Бігли в життя — у чарівливий унісон,
в шістнадцяту весну мою.

Вечірній сум. Вечірня ватра.

І в сутінках журних поникла пісня.

Немов безхатньо і безрідно...

А все таки бажання жити.

Разом з передплатою прохаємо
вислати пожертву на ПРЕСФОНД!

ПРИЄДНАЙТЕ «Юнакові» в цьому
році одного ПЕРЕДПЛАТНИКА!

Марта Тарнавська

ЗАПРОСИНИ

Ах, де ти, лицарю на білому коні?
(вже місяць-молодик чарує вечір
і в серця мого відчиненім вікні
з'явилась знову туга молодеча).

Ах, простягни бо приязне рамія
і понеси мене у простір неба:
щоб, наче зірку, віднайшла там я
себе саму — свою любов до тебе.

Ах, відірви на мить хоч від землі,
щоб знову я — замріяне дівчатко —
в ілюзій піднебесних кораблі
мандрівку починала від початку...

По вінця в серці туги і жаги!
Все вкрилося фантазії габою.
...Чи вистане відваги і снаги,
щоб справді, лицарю, піти з тобою?

ЗОЛОТІ ДУМКИ ПРО КНИЖКУ ТА КНИГОЧИТАННЯ

Книги — це ріки, що зрошують землю, — це
джерела мудрости. (Київський літопис).

Книги — морська глибина,
хто в них пірнув аж до дна,
той — хоч і труду мав досить —
дивнії перли виносить.

(Іван Франко)

Завоювати майбутність допоможе нам книжка.
(Серій Єфремов)

Найбільше досягнення культури — це мертві
білки, що говорять.

Читач у книзі відкриває світ, а кинга у читача
— душу.

Книга — це ключ до найглибших тайн життя.

У книзі мертві живуть, а німі говорять.

Книга подібна до води, що скрізь пробиває собі
дорогу.

Книга не знає ні кордонів, ні віків часу.

МАНДРІВКА З КНИЖКОЮ

Напевно багато читачів "Юнака" мали вже змогу вчитати в нашій пресі, що у Філадельфії є гарна українська бібліотека Пластової Станиці і Рідної Школи, яку zorganizували і провадять з великим успіхом Пластові Күрені УСП-ок та УПС-ок "Чортополохи". Більше написано про цю бібліотеку на іншому місці у цьому числі "Юнака".

У жовтні м. р. "Чортополохи" влаштували у Пластовому Домі у Філадельфії цікаву імпрезу для пропаганди української книжки, яка була досить оригінальна своїм стилем і подобалася зібраним глядачам, а зокрема відвідувачам бібліотеки. На програмі цієї імпрези була сценкомонтаж на 9 дієвих осіб. Текст цієї сценки під наголовком "Мандрівка із книжкою" містимо оце в нашому "Юнаку", щоб нашим читачам дати зразок, як можна влаштувати цікаву імпрезу з нагоди "місяця української книжки", який ми проводимо щороку звичайно у жовтні.

Читайте, друзі і Подружки, цю сценку. Може, улаштуєте подібну імпрезу на терені своєї пластової станиці. Це так гарно зустрінутися із книжками, що говорять як особи на сцені. — **Редакція.**

Сценічний монтаж на 9 дієвих осіб

ПРОЛОГ (говорить Книжка)

Я стаю перед твоїм порогом
вся закута в панцирі, в папері.
Стукаю в життя твого двері:
чи зі мною підеш у дорогу?

В мене ключ, що відчиняє брами
до сердець, до розуму, до віри;
в мене сила, що її не зміриш,
не охопиш у ніякі рами.

Хочеш знати світу таємниці:
де почався, де кінчиться обрій?
Хочеш знати, що лихе, що добре,
що правдиве, а що тільки сниться?

Хочеш у минуле? у майбутнє?
в Україну? чи в країну казки?
Руку простягни лише, будь ласка,
і можливим стане незабутнє.

Ось ходи зо мною у мандрівку
до стовпів, що підпирають небо:
всі світи відкриються для тебе,
із багатством вернешся в домівку.

Вік ввесь буду я з тобою в парі,
і любов твою здобуду нишком.
Я — цікава, добра, гарна книжка —
твій найкращий у житті товариш.

ЧИТАЧ I

Мамо, чи бачиш:
сонячний зайчик!
Він поведе нас
в казочки край.
Мамо, чи правда,
що неба крайчик
лиш відгорнути
і є вже — рай?

Мамо, я хочу
в дивну країну,
куди лиш добрим
можна пройти!
Мамо, чи правда,
що й Україну
в країні казки
можна знайти?

Мамо, ходімо,
прошу я дуже:
зайчик вже браму
нам відчиня.
В країні казки
ждуть мої друзі:
Павлик, лелеки,
бридке каченя,

гном Ромтомтомик,
Юрко Кучерявий,
і Попелюшка,
і хлопчик Тарас...
Ах, як там гарно,
як там цікаво!
Мамо, ходімо,
вже час!

ЧИТАЧ II

Я пластун. Здаю вже другу пробу.
Мені треба знати, що і як:
як зварити добру юшку з бобу,
як направити для прапора стояк,

як читати у мандрівці мапу,
як в'язати пластові вузли,
як сухому бути в мокру хляпу,
як сміятись, коли ти є злий,

як у таборі напнути шатра,
як у лісі жити без вигод,
як веселу запалити ватру,
щоб радів наш пластовий народ,

як пізнати вовка, а як крота,
як морзеткою надати сто листів —
я про все це вчитав у Дрота,
бо люблю просте життя в Пласті.

ЧИТАЧ III

Я іду у степ із козаками:
на уходах буде наш табір;
там збудуєм власними руками
Тарасівку — наш козацький форт.

Потім, як настане Чорна Рада,
я піду до гетьмана Сомка:
Тарас Бульба теж карав за зраду,
хоч тремтіла і його рука.

В день страшного народного гніву
я з Хмельницьким піду аж під Львів:
загартує нарід у вогні він,
переможний Цезар із степів.

Проведу Мазепу з-під Полтави,
з Орликом поїду у Париж,
та вернусь у степ шукати слави
і святити гайдамацький ніж.

ЧИТАЧ IV

Я, як Мотря, в гетьмана закохана
(бідна Мотря — батько ж — Кочубей!)
не одна мені сльоза непрохана
капає на книжку із очей.

Плачу у Путливі з Ярославною,
з Роксоляною у землю йду чужу.
(Краще будь щасливою, як славною,
я собі, читаючи, кажу).

Із Царівною я з'єднана прикметою:
в мене теж багато мрій в душі.
З Василем, із юним Шереметою,
ми немов шкільні товариші.

Не лякай страхами стоголовими:
в мене Мавки лісової кров:
я хотіла б жити з тигроловами,
де цвіте відвага і любов.

ЧИТАЧ V

Мені дали у буфеті знижку,
щоб і я сказав від себе слово.
Що ж, скажу: найкраща в світі книжка,
безперечно, книжечка банкова.

ЕПІЛОГ (говорить Бібліотека)

Є у нашій бібліотеці
кілька тисяч томів:
стоять поруч нові книги
і старі знайомі.

Є поезія і проза,
гумор і сатира,
є наука, і розвага,
і порада щира.

Є і креслення підручник,
є й книжки про атом,
і про церкву, і про військо —
є книжок багато.

Є і музика, й малярство,
і архітектура,
є медична, є й правнича
в нас література.

Є політика, і спорт є,
є й книжки про мову,
є і «Київ», і «Сучасність»,
є і збірник «Слово».

Є ще друга книга добра дуже:
завжди свіжа, актуальна вічно,
навіть дітям неписьменним часом служить:
книга ця — товста, телефонічна.

Є ще й інші книжечки у мене:
та, з якої вириваю чека,
та, в яку ліплю значки зелені,
і так далі — ціла бібліотека!

ЧИТАЧ VI

Я не працюю вже. Живу на пенсії.
До життя невеликі в мене є претенсії.

Всі ви їздите кудись у літі,
я ж — читаючи — весь рік мандрую по усьому
світі.

Бачила вже міст багато, неодну країну:
і Бразилію, й Канаду, й нашу Україну.

І людей цікавих стріла я чимало:
президентів, і поетів, навіть кардинала.

Та з усіх люблю найбільше книги біографій —
це немов перегортаєш альбом фотографій.

У книжках я повертаюсь у своє минуле.
Добрі були старі часи. Ви про них не чули?

ЧИТАЧ VII

Не люблю солодких мелодрам,
не люблю романів, ні віршів.
Ні хвилинки часу не віддам
для читання нецікавих слів.

Маю друзів. От один із них
каже, що у бібліотеці тут
є багато наукових книг,
що їх в нашій мові видають.

Чи це правда? Чи знайду у вас
книжку я про ліки із рослин?
про реактор атомний? про газ?
чи про анатомію тварин?

Я тепер працюю, як кресляр.
Є у вас підручник про мій фак?
Це для мене був би княжий дар:
я ж за ним шукав по всіх місцях!

Є книжки про Україну
мовами чужими,
є книжки, що вчать варити,
і складати рими.

Є книжки про пластування,
є книжки дитячі,
є для кожного щось добре,
що лиш хто захоче.

Дуже просимо, заходьте,
друзі наші милі:
Бібліотека в нас відкрита
кожної неділі.

ВРАЖЕННЯ НА ХОДУ...

Загомонила «Діброва», радісно розсміявся «Зелений Яр», вітаючи своє улюблене пластове братство, що почало з'їздитися на своє «свято весни». Довгі зимові дні тужив «Зелений Яр» за тими молодечими голосами і мріяв казку про відбуті на ньому пластові табори, про проспівані пісні, про пластову дружбу, заключену під час пластових ватер.

І ось прийшов жданий день, повний сонця і сміху, і радості. Авта за автами мчать на «Зелений Яр», а з кожного з них висипується горстка розсміяних молодих людей. Наприкінці маєстатично заїздить на площу автобус із Клівленду. Дітройтське пластуство заметушилося, — це ж бо приїхали їхні гості, і їх треба відповідно прийняти. А тут за ними приїздить теж Пластова Станція з Лорейну. Усюди гамір, сміх і радість. Знайомі вітаються, незнайомі знайомляться, а сонце ласкаво пестить усе те пластове товариство, не жаліючи своїх променів, бо ж це — «діти сонця і весни».

Хутко «Зелений Яр» покривається шатрами, що ростуть як гриби по дощі. Розтаборившись, пластуни і пластунки у спортовому одязі маршують на спортову площу.

У кухні засіли круг столу пані з Пластприяту і ліплять вареники на вечерю. Тут теж голосно і весело — це ж бо приїхали їхні діти, з'їхалися, щоб пробути два дні серед природи. Послухаймо, що вони — молоді мають сказати про цьогорічне «свято весни».

Велика буря пролетіла пізнім вечором понад Лорейном, однак, вона не відстрашила нас від шукання пластових пригод — поїхати вранці на «свято весни» на «Зеленому Яру».

Краса «Діброви» — «Зеленого Яру» з їхнім озером має привабливу силу, а що вже й казати про квіти, такі як пластуни з дітройтського чи клівлендського кошів.

У нашому лорейнському коші небарато пластунок, але пластова ідея веде нас завжди до краси, природи і до більшого пластового гурту.

Наші сподівання-мрії нас не завели. Учасників свята багато, погода чудова, — навіть блідолиций місяць світив ясніше як звичайно, коли ми поверталися з ватри до шатер. Чарівний шелест сосон заколисував нас до сну.

Раннім ранком, ще перед свистком, розбудили нас пташки своїм різноманітним щебетанням, а перед входом до новозбудованої оселі з

шатер стояли на задніх лапках бурундуки з привітом: «Добридень Вам, пластунки з Лорейну!»

Якби не «Зелений Яр»
І гарна «Діброва»,
Де б то пописалась
Оркестра чудова.

А під звуки бубнів, трубок
Рівними лавами
Маршує цвіт пластовий
Ще й із прапорами...

Пл. розв. Оксана Клос
Лорейн, США

Треба було чекати двадцять років, поки клівлендські пластові коші зібралися поїхати до Дітройту. Подорож відбулася без якихнебудь фантастичних пригод. Їхали ми на «Діброву», але, здається, потрапили на Сагару, де сагарські крилаті жителі дуже нас полюбили і п'ють нашу солодку клівлендську кров. Але це не змінює нашого загартованого клівлендського духа і ми з перемогою ідемо вперед у всіх змаганнях. Обігруємо на другий рік прибути з іще більшими силами і з кропилом проти комарів.

Пл. юн. Ксеня Рошаковська
і пл. юн. Христя Гук
Клівленд, США

(З одноднівки «Ідем вперед», виданої з нагоди дня св. Юрія і «свята весни», яке влаштували для свого членства Пластові Станції Дітройт, Клівленд і Лорейн, США, від 30. 5. до 1. 6. ц. р. на оселі «Зелений Яр» біля Дітройту).

СПОМИН ПРО ЛІТО

Маюде перо

Казкою проминуло цьогорічне літо. Спомини теплих днів зостануться назавжди...

Табір... Ватра... Вогник... Гантер, ліс, річка, запавні трави, оселя «Черемош» — веселий го-мін безжурних днів... відбиванка, гра, товариський гурт — це ми: Христя, Борис, Марта, Андрій, Нана, Орест, Тарас, Вірляна і Нестор — і ще більше нас...

Тішимося літом і теплом... Гріємося до сонця, купаємося у річці. В дощеві дні читаємо книжки... Прийшло на гадку зробити «добре діло»... Читаємо «Юнака» — цікаво... І ось зійшлися, попрацювали... Вишивка, мальовані камінчики, корінь обмитий водою — став різьбою. На ньому пташка у гніздечку із вовни. Влаштували «літній базар» — на «Юнака». І так пройшло літо... І рік минув — у праці, у змаганні за знання... Природа стала під пухами сніжинок... Розтанув сніг — настала нова весна, — нове літо...

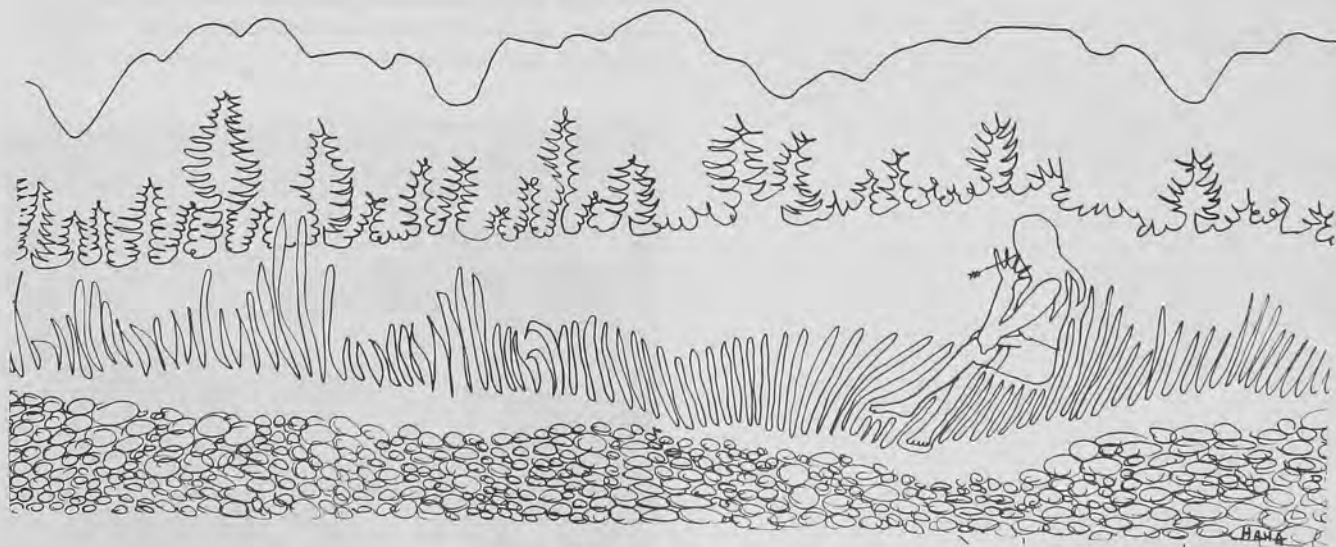
Спів пташок збудив гай. Навкруги — зелень, квіти. Чар теплих днів приспав спогади минулого літа...

Нове тепле сонце прогнало із розпаленого міста у гори, у Гантер, де річка шумна холодить нас, а думка відпочиває на зелені лісу і гірських верхів...

У «Черемоші» інший гурт друзів цього року... Нові переживання, нові сподівання, бо нове літо... Ідемо на пластові табори — «Вовча Тропа», «Бобрівка», «Писаний Камінь» та інші... «Весело буде» — залунає пісня пластова, запалає вогонь ватри... З тугою чекали ми на ці хвилини цілий рік.

Щасливі ми, що ми є пластунами..., що вогник чару пластування належить до нас...

Нана

[illegible]

● 20-ий пластовий табір ім. княгині Ольги, що відбувся в липні ц. р. на пл. оселі "Верховина" у Північній Валії, Великобританія.

ЩИРИЙ ПРИВІТ ПЕРЕСИЛАЄ
ТАБІР МОЛОДШИХ УПУ...

"КРОК ВПЕРЕД"

15. VIII 69 - 29. VIII 69

З ПЛАСТОВОЇ СІЧІ

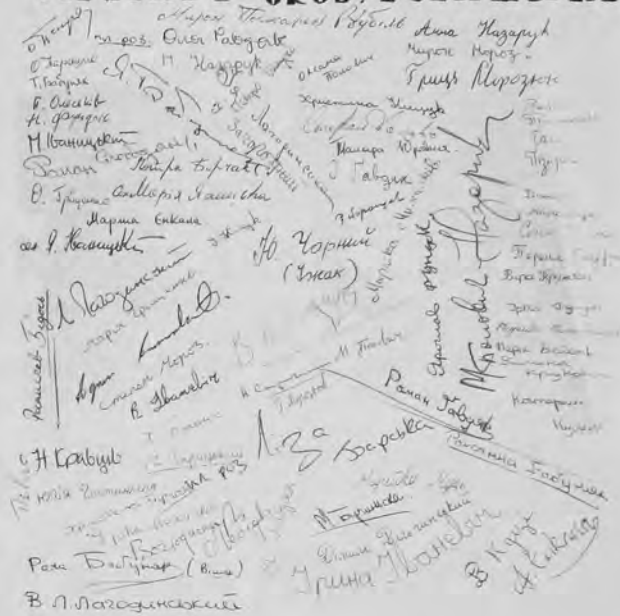
3

Містимо її дуже радо на сторінках Вашого "Юнака", сподіваючись, що налевне дехто з теперішнього "молодого пера" буде колись українським журналістом, а може письменником чи поетом...

РЕДАКЦІЯ "ЮНАКА"

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК

В попередньому числі "Юнака" подано помилково назву табору юначок з Торонта "Соняшна путь", а має бути "Місячна путь". Крім того табір 15 Күрєня УПЮ-ів з Торонта "Космічна канойка" відбувся не в Альгонквін Парку, але на терені біля озера Равид Лейк в околиці міста Гантсвілл.

Редюкциѣ Юнн Кси

Пересилаємо щирий привіт

"Нагморські ^{з падо́ру} Призори"

командант с.т.н.д. Дорж, Термисов Командант кс

Былалба

Будево

Учасники табору:

1. *perispermata* etc. you may find *De gene* *Raymond*
 2. *perispermata* etc. But *perispermata* *Raymond*
 3. *perispermata* etc. as *perispermata* *Raymond*
 4. *perispermata* etc. 2
 5. *perispermata* etc. 2
 6. *perispermata* etc. 2
 7. *perispermata* etc. 2
 8. *perispermata* etc. 2
 9. *perispermata* etc. 2
 10. *perispermata* etc. 2

СКОБ!

дано 10 серпня 1969 року.

МАРУСЯ ЛИТВИН — ГОСТЯ З АРГЕНТИНИ

Позитивне враження, яке залишив ст. пл. Володимир Іваник про Пласт в Аргентині своїм перебуванням у США і Канаді у 1966 р., скріпила цього року ст. пл. Маруся Литвин, теперішня секретарка КПС в Аргентині. Вона прибула на цьогорічні табори у США і Канаді як стипендистка фонду одності Пласту і була учасницею таких таборів: «Школа Булавних», на «Бобрівці», табори на «Писаному Камені» біля Клівленду, «Надморські пригоди» — мандрівний табір у трьох приморських провінціях Канади, вишколи кадри новацьких і юнацьких виховниць на «Вовчій Тропі» в Іст Четгем та вкінці гостила теж на 10-му з'їзді УСП у США. З правдивою приємністю хочемо ще згадати, що під час свого цьогорічного таборування у США Маруся одержала на таборі кадри юнацьких виховниць від головної булавної пластунок 3-й ступінь юнацької виховниці, а на вишкільному таборі «Школа Булавних» 2-ге старшо-пластунське відзначення.

Учасники юнацьких таборів "Каменярі" і "Паранетікон", що відбулися на пластовій оселі "Ненаситець" в Пунта дель Індіо в січні 1966 р. під час дводенної мандрівки.

Гостя привезла із собою прозірок, фотографій і фільми про життя Пласту в Аргентині. Вона уміє і цікаво та кольоритно розповідати про свій Пласт.

Коли вона оповідає про своє знайомство із Пластом (це було в церкві, побачивши пластунів, відразу ще в дитинстві пристала до їх гурту) доброю українською мовою, виявляє при цьому багато влучних помічень щодо слабкості і сили Пласту. При тому розповідь її переносить мимоволі нас у ті давні часи, коли у таборі на Соколі, в наших Карпатах, виплекувались тверді характери пластунок типу Марусі. Тому й відразу підмічувала у наших цьогорічних таборах своєрідну американську повільність (спізнання на збірці, неохайність одностроїв при збірках, безрадність у терені тощо).

**

Учасники пластових таборів: новацького — "Казка минулого", юнаків "Каменярі" і юначок "Паранетікон" під час відвідин (27 січня 1966 р.) літунської бази в Пунта дель Індіо в Аргентині, де міститься пластова оселя "Ненаситець".

У кожній групі Маруся швидко ставала «своєю», здобуваючи загальну симпатію. Єднало нас з нею не тільки те, що ми виростили у Пласті, але й Марусине пластова вироблення. Вона імпонувала нам своєю пластовою «кар'єрою» (чого тільки не робила вона у Пласті? — була сестричкою, юнацькою виховницею, референткою вишколу, крайовою коменданткою, членом Крайової Пластової Ради, коменданткою таборів і оце секретаркою КПСтаршини!) і своєю доброю українською освітою (ї звідки вона її набула, коли ні «матури» не здавала, ні не ходила на курси українознавства, бо щойно тепер організувались вони в Буенос Айресі).

Група старших юнаків і юначок з юнацького табору Сан Мартін де Льос Андес з 1968 р. під час дводенної мандрівки. Провідником мандрівки був ст. пл. Володимир Іваник.

Група ст. пластунів і пластунок з Буенос Айрес, що тримала стійку біля пам'ятника найбільшого національного героя Аргентини ген. Сан Мартіна (1778-1850) з нагоди складення представниками Української Центральної Репрезентації в Аргентині в день 1 Листопада 1968 р. вінка для вшанування цієї річниці.

Хоча наш Пласт у Аргентині малочисельний (усього 150 членів! — від 1967 року трохи зменшилося членство!), але, якщо судити це по тих «аргентинцях», які відвідали нас досі, він дуже «клясичний» у своїх проявах. Мабуть, залежить це від провідників і від середовища батьків. Пластунству доводиться пластовати, борючись із поважними труднощами. Їхати на сходу з далеких передмість столиці вимагає часу і коштів. Тож пластові зайняття сполучені з участю у недільних богослуженнях та з українською школою. Єдиний вільний від школи день — неділя — це для аргентинських пластунів (-ок) справжні «реколекції українства». Тому, за словами Марусі, вони почуваються як одна родина, святкують спільно не тільки національні та релігійні свята, але й родинні. Спільно (новацтво, юнацтво і старше пластунок та сеньйори) ходять на концерти, до кіна чи в інший спосіб проводять своє дозвілля. Вони не мають часу на контакти з тубільцями для розваги. Українського середовища не ідеалізують, але тим більше, поборюючи труднощі в ньому, ще більше в'яжуться з ним. «Ми дуже боліємо — каже Маруся — коли наслідком мішаних подруж чи з інших причин хтось із членів Пласту відходить...»

Аргентинському Пластові вже двадцять років. Він, як і в інших країнах, виправдав себе, бо зберіг чималу духову силу своїх членів, утішається повагою і признанням серед громадянства. Через це громада йде назустріч потребам Пласту. Українська католицька катедра «притулила» пластунів у своїх приміщеннях, наші Отці Василяни віддали Пластові площу у Пунта Індію на табори. Там тепер є табори приміщення на 120 осіб. Преса «Наш Клич» і «Українське Слово» віддають місце для пластових сторінок. Пластприятіві, який ще не має організаційної форми. Пласт в Аргентині завдячує те, що став він (Пласт) певно на українському ґрунті.

Марусі, як старшій пластунці, можна було б не дивуватися, коли б вона критикувала провід і старших. Вона шанує і цінить своїх колишніх виховників (бл. п. пл. сен. Мирославу Кльось, пл. сен. Михайла Василика, пл. сен. Ростислава Ільницького та інших). А ставши сьогодні поруч з ними у провіді, вона по-дорослому турбується майбутнім нашої організації. Має багато плянів, як поширити засяг дії Пласту, покращати форми діяльності, поглибити працю. З нашими юначками і старшими пластунками у Канаді поробила вже й пляни щодо таборування в Аргентині. Вони побачили кольорові фільми з таборів у «дикій» Аргентині, подобалися їм краєвиди і сам Пласт! Чому ж не плянувати, коли канадський уряд має такі сміливі проекти у своїх програмах «подорожів і виміни»?!

Туризм і культурна виміна та ідея фонду одності Пласту у наших друзів із КПС у США — це чудові засоби пластування. Вони стільки обіцяють юнацтву і старшому пластуновству. Це ж наглядно переконує в тому, що цементуюча сила Пласту справді велика. Ось прибула Маруся до табору на «Пластову Січ», а за чверть години вона вже розпитувала пластункам при ватрі про Пласт в Аргентині. Юначки розпитували про деталі життя і праці. Відразу у групі 50 юначок було багато спільних тем. Маруся відразу пристала до таборового життя, і виглядало, що вона почувалася у цьому нашому таборі — немов у своєму.

Юначки, бачачи Марусину вмілість із піонерства, уявляли собі, що в Аргентині мусять бути спеціалісти пластування високої якості. Це видно було на фільмах, прозірках і світлинах. Таку славу придбала нашим друзям і подругам в Аргентині їхня секретарка КПС — ст. пл. Маруся Литвин.

Пластовий мандрівний табір УПЮ-ів та УПЮ-ок з 1968 року у місцевості Сан Мартін де Льюс Андес, провінція Неукін, в Аргентині. В ньому взяло участь 50 учасників. Це був досі найчисленніший пластовий юнацький табір в Аргентині. Комендантом цілого табору був ст. пл. Володимир Іваник, комендантом групи юнаків був ст. пл. Олег Воловина, а юначок — пл. сен. Дарія Філь.

Пластуни і пластунки з Буенос Айрес на зустрічі в дні 22. 9. 1968 р. з Верховним Архiepіскопом Блаженнішим Йосифом Сліпим перед новопосвяченою українською католицькою катедрою св. Покрови в Буенос Айрес. В першому ряді (зліва до права): Преосв. Єпископ Андрій Сапеляк з Буенос Айрес. Блаженніший Верховний Архiepіскоп, голова Крайової Пластової Ради в Аргентині — пл. сен. Ростислав Ільницький і канцлер Верховного Архiepіскопа Всесв. о. д-р М. Марусин з Риму. — У другому ряді четвертий з-права (в темному одязі) пл. сен. Михайло Василюк, теперішній голова КПС в Аргентині.

Виряджаючи нашу Гостю з Торонта до чергового табору на «Вовчій Тропі» в Іст Четгем, ми жалували її через те, що її наплечник і валіза були неймовірно тяжкі. Думали, що вона возить із собою каміння-сувеніри з усіх таборів. Але це були книжки з України, закуплені в Канаді. Недарма Маруся знає стільки всього про сучасну Україну, недарма вона так домагалась зустрічі із Павлом Вірським під час виступів його балету в Буенос Айресі.

Подруга Маруся незабаром від нас від'їде. Але і ми її, та сподіваємося, що й вона нас згадуватиме теплими словами. У нашій пам'яті будуть жити образи і події з нашого спільного таборування і зустрічей та розмов. Вони грітимуть нас і в'язатимуть понад простори і час вузлами дружби, джерелом сили якої буде завжди наш Пласт і добро українського народу.

ЧИ ВИ ВЖЕ СКЛАЛИ в цьому році ПОЖЕРТВУ НА ПРЕСФОНД «ЮНАКА»?

● Якщо ні, то просимо це зробити негайно. Прибутки з передплат не вистачають на покриття всіх витрат, получених з видаванням «Юнака».

Дорога Подруго Дадо!

Цього літа я пізнав на таборі одну юначку, яка тепер мене засипує листами. Я не маю ані часу, ані охоти їй відписувати. Порадь, що робити?

Ромко

Дорогий Ромку!

Якщо Ти дав цій юначці свою адресу та, може, ще і просив до Тебе писати, — тоді Ти безумовно повинен їй відписувати — принайменше часом, бо Ти її до цього, сказати б, «запросив». Коли ж, однак, вона лише довідалася в інший спосіб про Твою адресу і ціла ініціатива листування виходить від неї — можеш ці листи «ігнорувати».

Подруга Дада

Дорога Подруго Дадо!

Маю тепер 15 років і дуже хочу на чергове літо вже не їхати на звичайний юнацький табір, а на якийсь вишлік. Чи зголоситися у пластовій станіці на підготовчий новацький або юнацький курс і їхати на одну кадру, чи пробувати дістатися на «Школу Булавних»?

Ірка

Дорога Ірко!

Щоб узяти участь у вишколі кадри виховниць, як і табору «Школа Булавних», треба мати 16 років і другу юнацьку пробу — це найважливіше. Якщо Ти справді зацікавлена працею в юнацтві, зголосися на підготовчий курс новацьких виховниць, а опісля на новацьку кадру. Коли, однак, думаєш, що схочеш працювати колись як юнацька впорядниця, тоді відбувай підготовчий юнацький курс, а весною маєш час вирішити, чи голоситися на юнацьку кадру, чи на «Школу Булавних» — чи, може, на одне і друге, бо це також можливе (якщо Тебе приймуть).

Подруга Дада

ХТО ЗМІНЯЄ АДРЕСУ
хай зараз повідомить про це адміністрацію «Юнака»,
подаючи свою давню й нову адресу.

УСМІХНУСЯ!

ТАБОРОВИЙ ГУМОР

НА «СТЕЖКАХ КУЛЬТУРИ»

- Як думаєте, подруго, чи я повинна присвятитися малярству чи поезії?
- О, без сумніву — малярству!
- Ах, Ви, значить, бачили мої малюнки!?
- Ні, не бачила, але я читала Ваші вірші!

У ПРИРОДНИЧОМУ МУЗЕІ

- Якої тварини цей скелет?
- Це не тварина, це — центральне ogrівання.

СУПЕРНИКИ

Кінь та осел сперечаються про те, хто з них вартісніший. Кінь розповідає із гордістю про своє славне минуле. На те зауважує осел: «У близькому вже майбутньому вас, коней, зовсім таки заступить техніка. А осли були, є і завжди будуть».

ЩАСЛИВА ТЕТА

- Тета Віра нічого на Різдво не дістала, а виглядає така щаслива.
- О, я післав їй анонімного любовного листа!

БІДА З ДАРУНКОМ

Малий Михась дістав у дарунку великого дерев'яного коня на бігунах. Сівши верхи, питає він тата: «А де тут потискати на газ? — А як тут гальмувати?»

«ЧОРТОПОЛОХИ» В «СУЧАСНОСТІ»

В журналі «Сучасність», у числі за квітень 1967 року, появилася стаття Богдана Кравцева про п'ятий з'їзд письменників України п. н. «Літературна нива і чортополохи».

Побіжно перегортаючи в бібліотеці журнал, пластова сеньйорка, членка конкуруючого з «Чортополохами» куреня, іронічно зауважує: «Подумай, які славні стали «Чортополохи»! Уже і «Сучасність» про них пише!»

МРІЯ ТАБОРОВОЇ ПОДРУГИ

Комендантка: Що ти зробила б, якби ти була чарівницею?

Подруга: Я зачарувала б наймолодших юначок, щоб спали і не кричали.

ЩО ЮНАКИ ПИШУТЬ ДОДОМУ?

Дорога Мамо! — Ми на таборі вчимося стріляти з лука. Я нині був щитом, але завтра вже буду стріляти...

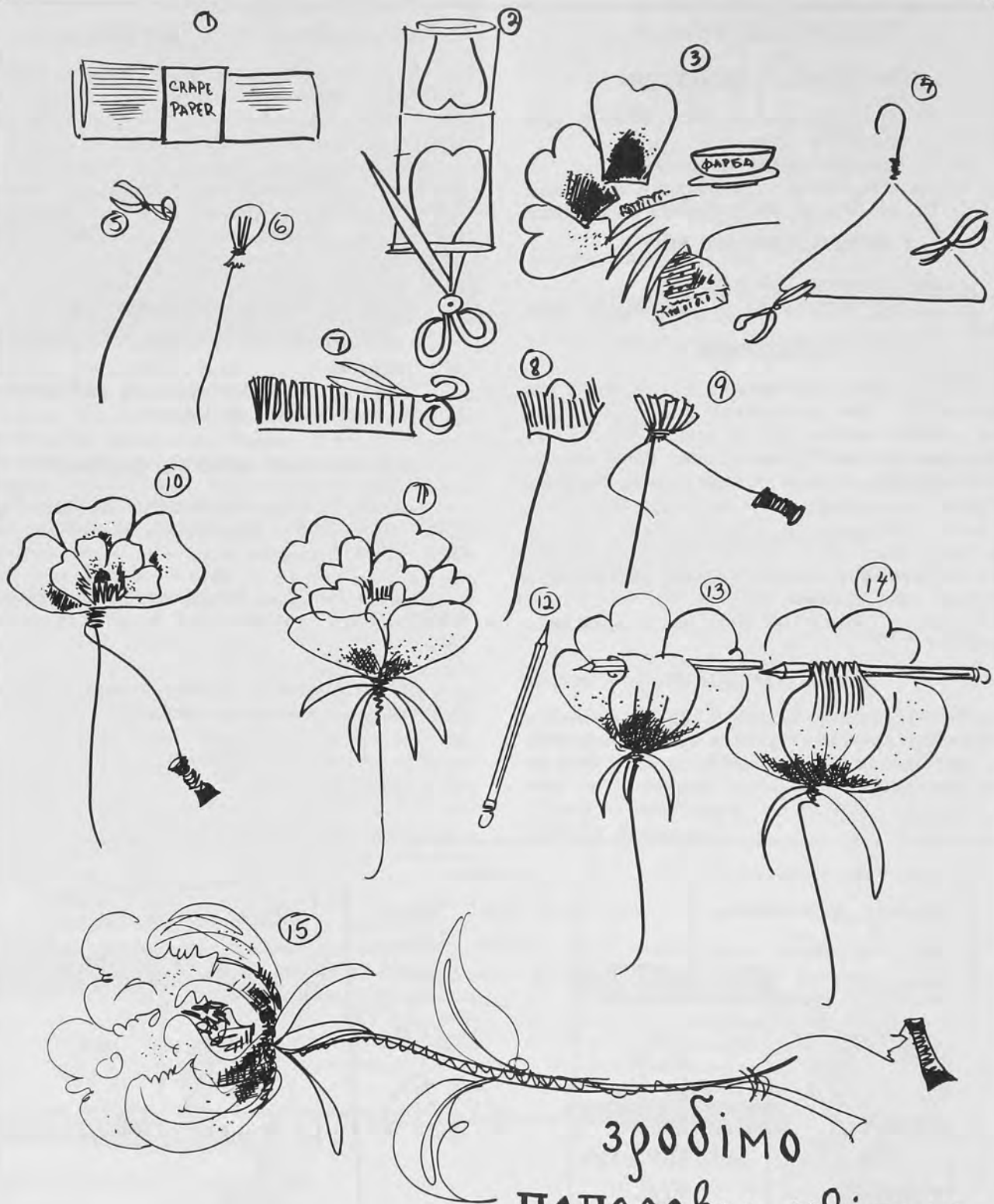
**

Дорога Мамо! — Прошу прислати мені нові комікси. Друг бунчужний усі старі вже прочитав...

**

Дорога Мамо! — Я нині пускав човен на струмочок, що я його сам зробив...

зробимо
паперову квітку

ЦІКАВЕ І КОРИСНЕ ДЛЯ ПРАЦЬОВИТИХ РУК...

Немає нічого приємнішого, як зробити щось самому, своїми власними руками. Байдуже, що це: суконка, светер, прикраса до хати, модель — кожна навіть найдрібніша річ, що виходить з-під наших пальців, виповнює нас гордістю і вдовolenням.

Про це Ви вже певне не раз переконалися, Дорогі Подруги, коли робили щось для себе або для пластової домівки чи табору. Тому ми стараємося, коли можемо, піддавати Вам у цій нашій рубриці різні ідеї та практичні поради для праці Ваших рук і для вдовolenня Вашого ока. Звичайно, те, що ми, жінки, залюбки виконуємо провести приємно і корисно час на дозвіллі, вивчаючи пластові вмінності та не забуваючи також і про релігійно-національне виховання.

— як вишивання, шиття, гачкування, витинання — є призначене для естетичної прикраси жінки або її найближчого оточення, і тому, коли закінчимо з успіхом таку працю, милуємося довго її виглядом.

Цим разом деякі ідеї ручних робіт подає для Вас одна із членок куреня «Чортополохи», що допоміг підготувати це число «Юнака», — ст. пл. Мотря Головінська, яка давніше не один раз на сторінках нашого журналу давала свої проекти ручних робіт та цікавого пристосування народного мистецтва.

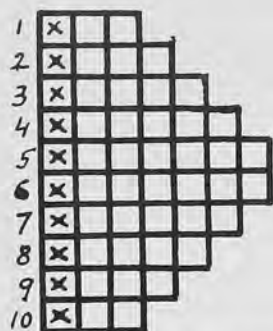
Перший її проект подає Вам точно, як виконати паперову квітку. Ці великі паперові квіти тепер дуже популярні, але й дорогі. Отже, чому б не поспробувати Вам їх зробити самим?

У другому і третьому рисунку Мотря використовує різнобарвні шнурочки на прикрасу шапочки та суконки.

При сьогоднішній такій різнобарвній моді, що часто наслідує циганське вбрання — ужиття шнурочків як прикраси — дуже на часі.

Радіємо, що подруга Мотря знову знайшла час та бажання подати нам дещо із свого досвіду та знання, і надіємося, що вона не буде нас тепер забувати.

Подруга Оля

I. РОЗГАДАЙТЕ НАЗВУ ПЛАСТОВОГО КУРЕНЯ

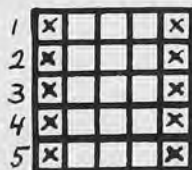
1. модна зачіска для хлопців
2. птаха, що є суперником скоба
3. здалась би на «Вовчий Тропі»
4. Пласт організує влітку
5. там колись відбувалися новацькі табори
6. гордість пластових куренів
7. ім'я пластунки
8. росте на дереві
9. ім'я пластуна
10. організація, ціль якої — співати.

Літери на місці хрестиків мають дати назву квітки, що є знам'ям одного із куренів пластових сеньйорок.

(За правильну розгадку — 10 точок).

II. РОЗШИФРУЙТЕ ЦЕЙ МОДЕРНИЙ «ВУЛИК»!

1. ім'я собаки
2. велика проба
3. закляття
4. летить у повітрі
5. портрет святої особи

Літери на місці хрестиків дадуть назву модного «вулика», де у зразково упорядкованих «вощинах» складений «мед» людської мудрости.

(За правильну розгадку — 5 точок).

III. «БРАТЕРСТВО І ЩИРІСТЬ БЕЗ ОБРАЗ»

Це є гасло куренів УСП-ок і УПС-ок «Чортополохи». Скільки слів потрапите утворити із поданих у цьому гаслі літер? Щоб стати до конкурсу нагород, треба знайти не менше ніж 15 слів. Але, це зовсім легко! Пам'ятайте, що

СТАВАЙТЕ ДО КОНКУРСУ НА ПРАВИЛЬНУ РОЗГАДКУ ЗАГАДОК

У цьому числі «Юнака» поміщуємо п'ять загадок. Правильна розгадка кожної з них принесе вам відповідну кількість точок у конкурсі, що його влаштовує 24-ий Курінь УПС-ок «Чортополохи». За найкращі висліді у точкуванні призначені такі нагороди:

1-ша нагорода — передплата «Юнака» на 1½ року,

2-га нагорода — передплата «Юнака» на 1 рік,

3-тя нагорода — передплата «Юнака» на ½ року.

Оцінюватиме розгадки та приділюватиме нагороди журі у складі — пл. сен. Анна Максимович, Марія Одежинська та Марта Тарнавська, члени 24 Куреня УПС-ок «Чортополохи». Члени куренів «Чортополохи» та їх родини не можуть брати участі в конкурсі.

Розгадки слід надсилати до 1 грудня 1969 р. на адресу курінної «Чортополохів», пл. сен. Анни Максимович:

**Mrs. A. Maksymowych, 4616 North 13th Street
Philadelphia, Pa. 19140, U.S.A.**

словами можуть бути тут тільки іменники, займенники та числівники, а також і власні імена осіб у першому відмінку однини або множини (наприклад: слово «брат» — добре, але «брате» — ні). — За кожне дальше слово понад перших 15 слів — одна точка.

IV. МАНДРІВКА З КНЖКОЮ

У монтажі «Мандрівка з книжкою», що надрукований у цьому числі «Юнака» (дивись сторінка 10-та), дослівно або натяками згадано двадцять заголовків різних книжок. Попробуйте, скільки з цих назов Ви зможете віднайти, і чи знаєте, хто є авторами цих творів? — За кожен заголовок книжки з правильним ім'ям і прізвищем автора одна точка.

V. СПАРУЙТЕ АВТОРІВ З ІХНІМИ ТВОРАМИ!

До Бібліотеки Пласту і Рідної Школи у Філадельфії звернулися зв'язкові юнацьких куренів із таким проханням: «Ми влаштовуємо конкурс читання книжок. Порекомендуйте нам, просимо, 15 книжок, що були б особливо цікаві для дівчат і хлопців, але щоб були це твори сучасних українських письменників, не надто трудні для читання, і щоб було там і трохи фантазії, і трохи гумору, і романтика пригодництва, і романтична любов...»

Бібліотекарка зладила такий рекомендаційний список, але помічник-студент, переписуючи список на машинці, уклав його так, щоб і автори і заголовки йшли в абетковому порядку. Ось він, цей список:

Назви авторів:

Багрянний, І.
Винниченко, В.
Гайдарівський, В.
Гуменна, Д.
Драгоманова, О.
Журба, Г.
Керницький, І.
Коваленко, Л.
Мак, О.
Оленко, Л.
Полтава, Л.
Понеділок, М.
Самчук, У.
Чекмановський, А.
Чехут, Б.

Назви творів:

Віки плывуть над Києвом
Вітаміни
Герой передмістя
Далекий світ
Заячий пастух
Зелені дні
Мана
По той бік світу
Рідними пляями
Рік 2245
Соняшна машина
Тигролови
Чи зійде завтра сонце?
Чудасій
Юність Василя Шеремети

Чи можете привести цей список до ладу так, щоб спарувати кожного автора з відповідним заголовком його твору?

(За правильну розгадку — 10 точок).

СПОРТОВІ ЗМАГАННЯ МІЖ ТАБОРАМИ ЮНАКІВ на "Вовчій Тропі" і "Бобрівці"

Цього літа відбулися дуже цікаві спортові змагання між спортовими дружинами двох таборів юнаків у США, а саме: між табором УПЮ-ів на «Вовчій Тропі» і табором УПЮ-ів, що відгувався на «Бобрівці».

У п'ятницю, 25-го липня, прибули найкращі спортовці юнацького табору на «Бобрівці» під проводом пл. сен. Ярослава Лучканя і коменданта табору, ст. пл. О. Колодія, на Пластову Оселю «Вовча Тропа» в Іст Четгем, щоб викликати до змагу спортсменів юнацького табору. Після тренінгу на спортивній площі відбулися легкоатлетичні змагання в бігах, скоках, меті диском і стусані кулею. У висліді змагань перші місця здобули:

біг на 100 ярдів — пл. уч. Ю. Шендюк («Бобрівка»),
біг на 220 ярдів — пл. уч. Ю. Шендюк («Бобрівка»),
біг на 880 ярдів — пл. розв. В. Крамар («Бобрівка»),
штафета 4-х на 220 ярдів — штафета «Бобрівки» у складі: пл. розв. М. Бродин, пл. уч. В. Бурбан, пл. розв. Ю. Кузьмович і пл. уч. Ю. Шендюк,
стусан кулею — пл. розв. З. Слойко («Вовча Тропа»),

мет диском — пл. розв. М. Залуцький («Бобрівка»),
скік у височінь — пл. уч. Ю. Раковський («Вовча Тропа»),
скік у далечінь — пл. розв. І. Головінський («Бобрівка»).

Після полудня на спортивній площі відбулися змагання копаного м'яча, у яких дружина «Бобрівки» виграла 1:0.

У загальному точкуванні змагань дружина юнаків з «Бобрівки» перемогла дружину «Вовчої Тропи» у відношенні 47:23.

Закінчення змагань відбулося святочно на спортивній площі у присутності всіх затаборованих на Пластовій Оселі «Вовча Тропа». Чашу передав найкращому змагунові дружини «Бобрівки», пл. уч. Ю. Шендюкові, голова Крайової Таборової Комісії у США, пл. сен. Зенон Корчинський.

Пл. сен. Зенон Корчинський, голова Крайової таборової комісії у США, передає до рук пл. уч. Юрка Шендюка чашу переможцям спортивних змагань, юнакам з пл. табору на "Бобрівці".

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

В "Юнаку", ч. 6-7 за червень і липень ц. р., у поясненні на 2-ій сторінці обкладинки до ілюстрації на 1-ій сторінці обкладинки написано: "Українська Католицька Церква св. Володимира на оселі Українського Робітничого Союзу у Ілен Спей, США". На прохання автора статті про цю церкву в тому самому числі "Юнака" подаємо, що це пояснення повинно мати такий текст: "Українська Католицька Церква св. Володимира у Ілен Спей, США".
— Редакція.

УСМІХНІСЯ!

Чи, може, це Ви прасчете авта?

Гарний Бровко! Сьогодні знову ти не дозволив йому взяти мене до школи.

Я не певна, чи можу іти з тобою до кіна. Але я запитатися мого коханого, солодкого татка.

ДЕНЬ ПЛАСТУНА І СВЯТО ПАТРОНА ПЛАСТУ У БОФФАЛО

Пластова Станиця у Боффало, США, ушанувала Патрона Українського Пласту, св. Юрія Переможця, 4 травня ц. р. О 6-тій годині вечора зібралися до залу місцевого Українського Дому "Дніпро" численні батьки пластової молоді та громадяни.

У святочних одностроях умішували на залю юначки, юнаки та новацтво. Нам усім було дуже приємно стояти в лавах, де також зорганізовано брали участь наші пластові сеньйори.

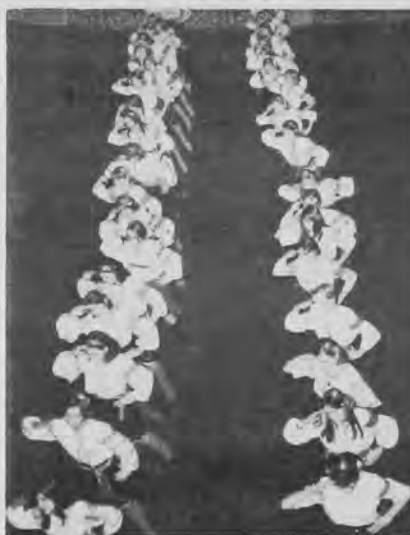

Юначки, що на згаданому в дописі святі пописувалися милим співом і гарною грою на гітарах.

Програмою свята проводив пл. розв. Богдан Томків. По звіті відбулося урочисте записання юнацтва, яке склало першу пластову юнацьку пробу. Описла надано новацтву їхні ступні. Між ними були й такі, яких за заслугою нагороджено. Це були для нас зворушливі хвилини.

У самодіяльних пописах майже всі брали участь. Пластунки і пластуни виконали цілий монтаж "У свято Юрія", над яким з нами добре напрацювалася наша зв'язкова, пл. сен. Оксана Бережницька.

Наша інструкторка народних танків, Наталка Стецькович, із сусідньої Канади, зробила з нами правдиве чудо.

Нам казали всі, що ми дуже гарно танцювали, і то всі — і великі, і малі. Гагілки — то ми виводили з таким знанням, як це було колись біля церков в Україні. Ще пописувалися наші друзі на фортепіяні, скрипці і кларнеті. Юначки і юнаки змагались між собою у співі при гітарі. Хоч юнаки не зле вийшли, але ми, юначки, таки краще пописались.

Дуже швидко минув час нашого свята. Усі наші виступи присутні гості голосно оплекували. Отже, напевно наші батьки і гості гарно провели з нами вечір, який мав дуже багату програму.

Пл. розв. Зірка Чмола
Боффало, США

ПЛАСТУНИ З ФІЛЯДЕЛЬФІЇ У ПОКЛОНІ ГЕРОЯМ

Пластова Станиця у Філядельфії відзначила цього року Свято Героїв за старим українським звичаєм, беручи численну і зорганізовану участь у Зелено-святочних Богослужбах на могилі Поляглих Героїв на українському цвинтарі на Факс Чейсі.

Разом з українською громадою, комбатантами та молоддю СУМА, стануло до апелю, з прапорами і в одностроях, понад 150 організованого пластунства: новацтво, юнацтво, старше пластунство і пл. сеньйори. Пластові юначки склали на могилі Героїв зелений вінок, переплетений червоними маками. Після відправ на могилі Героїв, усі взяли участь у памахиді біля могили кол. зв'язкової 14 куреня УПЮ-ок, бл. п. ст. пл. Лесі Старух, де склали квіти та відспівали "Отче наш" і пластовий гимн.

ПЛАСТОВЕ ПІДПРИЄМСТВО

МОЛОДЕ ЖИТТЯ

Єдина пластова крамниця
у США має на складі:

✦ пластові однострої ✦ пластові відзнаки до одностроїв ✦ таборовий виря ✦ пластову літературу ✦ альбоми, різьби, вишивки, кераміку, філателію ✦ українські національні прапори, книжки, шкільне приладдя і т. п.

MOLODE ZYTIA, Inc.

302 E. — 9th St.,
New York 3, N. Y., U.S.A.

ВЕСЕЛКА

144 Друга Євсеню в Нью-Йорку
(в Пластовому Домі)
Tel.: ORegon 4-9576/79-98

відкрита щодня від вчасного ранку до пізньої ночі.

✦ Зимні і теплі перекуски, сніданки, полуденки ✦ содові води
✦ морозиво ✦ солодощі — теж вибагливі, імпортовані
✦ шкільне і канц. приладдя ✦ українські і чужомовні часописи.
«Веселка» є улюбленим місцем зустрічей нашої молоді!

КУРІННА ПРОГУЛЯНКА

Ми були свідками того, як членки гуртка "Боярині", організаторки курінної прогулянки 4-ого куреня УПУ-ок ім. Лесі Українки в Торонті, засиджувались у домі, навіть пізніми годинами, робили відзнаки, обговорювали пункти на теренову гру та в дружній атмосфері переживали свою діяльність. Головною метою прогулянки було — почерпнути ентузіазму із змагання поміж гуртками та поглибити дружбу, переживаючи спільно пригоди і красу довкілля.

Прогулянка була успішною, бо другого дня по тій пам'ятній неділі (чого тільки не треба було зробити при кінці того тижня!), 29 червня ц. р., у курінній кімнаті появилася стінна газетка "Боярині" з матеріалами про прогулянку: намальована траса теренової гри (це горбкуваті гаї на берегах Гамбер річки в Торонті), поміщені світлинки і подані літе-

ратурні описи природи, які виготовили юначки із трьох груп, що дійшли до сьомого пункту. Таке було завдання на цьому кінцевому пункті їхньої гри. Нам цікаво довідатися, як же почувалися учасниці прогулянки, чи помічали красу та чи скріпився ентузіазм до дальшого пластування? Подаємо описи природи учасниць прогулянки, яку вони бачили із 7-ого пункту, де кінчилася їхня теренова гра. — Редакція.

● **1-ша група:** Дивлячись із цього місця на долину, бачимо річку, спокійну, лівину. А над нами тепле сонце і небо наче голубе море простяглося до вічності. Вітер лунає над нами романтичною піснею. Пісня мелодійна, в ній повно гармонії пташиного щебетання. У лісі цвіркають коники. Чуємо і бачимо на мості потяг, що їде в далеку дорогу. Він залишає нам тугу, яка кличе і нас із ним у далекий світ...

● **2-га група:** "Ми йдемо вперед..." У розлогих деревах лунає спів пташок. Перед нами розливається широка, тиха річка. З-поміж високої трави виглядають маленькі личка золотих квіточок. Де-не-де виглядає чорне болото. Коли кинуті оком у далечинь, — стоїть високий, стрункий міст мов сторож над річкою...

● **3-тя група:** Сидимо на горі. Перед нами пливе спокійно річка. Шелест листків грає приємну симфонію; радісний спів пташок будить заспане життя. Тяжко нам відірватися від цієї краси...

ГУРТОК "ТИГРИ"

НА ПРОГУЛЯНЦІ

У суботу, 10 травня ц. р., гурток "Тигри" з Бронксу, Н. Й., США, відбув прогулянку разом із батьками до Українського Музею у Стемфорді, який міститься при українській католицькій семінарії св. Василя. Єпископ Йосип Шмондюк зустрів нас у гостинниці семінарії. У своїй промові він звернув увагу на теперішній неспокій по американських університетах, де молодь шукає за пізнанням самих себе. Але українська молодь, казав Владика, не має цієї проблеми, бо пам'ятки нашої культури з-перед соток літ збереглися по сьогодні, і ми маємо нагоду бачити їх також тут у музеї, під дбайливою опікою проф. Василя Ленчика. Крім того, сьогодні є багато інших можливостей пізнати пам'ятки культури України.

Час швидко втікав, а ми ще мали одну річ оглянути, а саме протестантську церкву, збудовану у формі риби, яка славиться своєю структурою на весь світ.

Було вже пізно, як ми повернулися додому, але враження з нашої прогулянки залишилися глибоко в серці. Закликаємо інші гуртки організувати подібні прогулянки до нашого музею у Стемфорді, щоб побачити цінні пам'ятки з нашого минулого.

Пл. уч. Володимир Миськів
Йонкерс, США

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

Українського Робітничого Союзу

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ПЕРЕДОВОЇ БРАТСЬКОЇ УСТАНОВИ
УКРАЇНСЬКИХ ЛЮДЕЙ В КАНАДІ І АМЕРИЦІ.

Модерні — першої класи — забезпечені поліси на життя; Допомога окаліцілим і немічним членам; Стипендії і стипендіальна допомога студіюючій молоді у вищих школах; Дитячі підприємства, таборування і Курси Українознавства; "Народна Воля", "Форум" журнал молоді в англійській мові і відпочинкова оселя "Верховина".

По ближчі інформації пишть або телефонуйте до місцевих секретарів і організаторів УРСОюзу; до його головного організатора на Канаду Анатолія Білоцерківського на адресу: 490 Oka St., LaSalle, Quebec, Canada, Tel. (514) 366-1775 або до Головної Канцелярії УРСОюзу — 440 Wyoming Ave., Scranton, Pa., U.S.A. Tel. (717) 342-0937.

“ПІСНЯ УКРАЇНИ”

(Курінний табір 34-го Куреня УПЮ-ок із Сиракуз, США, відбувся на хуторі пані Назаренко в часі від 23-го до 28-го червня ц. р.)

— Слухай, ти куди сховала цю сокиру?

— Пожди, не хапай наших кілків. Ви зробіть собі їх з дерева!

— Якщо ти не бажаєш спати на дворі цієї ночі, то помагай нам!...

Такі розмови лунали з усіх сторін галяви, де ми ставили шатра. На щастя, ця праця вкінці закінчилася, і швидко після відкриття табору та вечері настала нічна тиша.

Коли ми вранці прокинулися, ми побачили (так, ви вгадали) — дощ! Значить, цей вірний приятель українських пластунів так рано завітав до нас.

Таборовички виготовляють емблеми для своїх шатер.

Так перший день табору провели ми в “пахучій” стодолі, вивчаючи картографію. Увечорі мокрі та лихі, але (як сказала нам подруга) загартовані, поховалися у мішки до сну. А стійка цієї ночі мала велику приємність сидіти у стодолі, їсти мокрий хліб із горіховим маслом і бити “жорстоких” комарів. Але другого дня вранці уже виглянуло сонце і наші “мукі” закінчилися.

Було б гріхом не згадати чого із пригод нашого табору (а може теж гріх і згадувати?), про запланований рейд на юначок-прихильниць, який між іншим... не відбувся. Та хоч не змогли ми (через технічні перешкоди) зв'язати та вкинути в стодолу цих дороженьких діток, зате добре налякали їх своїм пляном. Юначки-прихильниці, які, мабуть, через якусь зрадливу особу дізнались про наш плян нападу, цілу ніч бігали з ліхтар-

ками від “Ясенів” до “Трьох верб”, до “Писаного Каме́ня” і провірювали, чи всі є.

Однак, не думайте, що в нас лише такі дурниці були в голові. Ми мали багато поважних та корисних занять. Наш табір назвали ми “Пісня України”, а кожне шатро (як ви вже, мабуть, догадалися) мало назву якоїсь української пісні. Шатра називалися ось-як: “Тихо над річкою”, “Писаний Камінь”, “Ясени”, “Воля”, “Мрія”, “Два кольори”, “Три верби” і “Моя Коломия”. Гаслом нашого табору було цьогорічне загальне пластове гасло пластунок у США “Рідна мова — Божий наказ”.

Це значило, що всі у нашому таборі мали вживати виключно української мови, а хто цього не зробив, мусів кожного дня відбирати собі точки. Крім цього, в нас відбулося кілька гутірок для збагачення мови, на яких ми записували собі українські назви птах, тварин та рослин. Як минулого року вивчали ми на нашому курінному таборі про Гучульшину, так цього року доповнили ми своє знання про Крим. Також вивчали ми нові пісні і слухали гутірки про першу допомогу та про практичне пластування.

Була в нас ще одна дуже цікава і трохи незвичайна гутірка. Приїхав у наш табір один старший пластун, який нещодавно вернувся із В'єтнаму. Він показав нам цікаві прозирки та розповідав про свої переживання.

День 27-го червня присвятили ми патронкам нашого куреня — 500 героїням з Кінгіру, бо саме минуло 15 років від їхньої трагічної смерті. Увечорі відбулася ватра, на якій ми їх ушанували. Наша подруга зв'язкова мала коротке слово, а далі йшли вірші та пісні. На цій ватрі п'ять наших прихильниць склали пластову присягу і стали учасницями.

Як бачите, у таборі було багато поважних занять. Відбулася ще й теренова гра, яка мала бути поважною, але не зовсім такою вийшла (її організували розвідувачки). Була ще також “весела ватра”.

Юначки з табору “Пісня України” пишуть таборову хроніку.

Так пройшов повний різних пригод тиждень, а в суботу, після ліквідації і закриття табору, ми пороз'їжджались додів. Перемігши всіх труднощів та перешкод, ми справді загартувалися і вирости.

Пл. уч. Оксана Сенник
Сиракузи, США

УСМІХНИСЯ!

ВІДНІМАННЯ

Учитель: Дмитрику, скільки буде від двох відняти два?

Учень: Не знаю.

Учитель: Ну подумай! Ти маєш, наприклад, у кишені два гудзики і загубив їх... То що тоді є в кишені?

Учень: Хіба діра.

Світлий пл. розв. Юрко Кузьмович.

ХОЧУ ПОЗНАЙОМИТИСЯ З ВАМИ!

Дорогі Юначки і Юнаки!

Дозвольте мені познайомитись із Вами. Я тигрик, член Пластової Станиці в Нью-Йорку. Живу чи радше дрімаю у Пластовому Домі на першому поверсі у шафі. У мене на спині мала щілінка, і саме тому я не є звичайний тигр-іграшка. Кожної п'ятниці беруть мене в руки подруга Марта Ярош або друг Влодко Корнага, ідуть до кімнат, де відбуваються юнацькі сходи, і тоді починається моя важлива роля та праця: я збираю добровільні датки на так званий «одноцентовий пресовий фонд Юнака». Обов'язково сипляться у щілину на моїй спині 1-центові монети, часом залетить сюди 5, 10 чи 25 центів, а часом трапиться теж і такий безіменний добродій, як на цій світлинці, що «погодує» мене паперовим одним доларом.

Але не тільки юнацтво нашої Станиці знайоме зі мною. Я постійний гість на сходах Станічної Старшини, а також не чужий батькам пластової молоді.

Мене всі люблять і хвалять за те, що допомагаю пластунам і пластунам раз утиждень зробити добре діло:

ПОЖЕРТВУВАТИ ОДНОГО ЦЕНТА НА ПРЕСОВИЙ ФОНД «ЮНАКА».

Дорогі Юначки і Юнаки! Зробіть добре діло і Ви, розпочинаючи у Ваших Пластових Станіцях постійний одноцентовий пресовий фонд «Юнака».

Бажаю Вам у цьому корисному ділі багато успіху, витривалості і терпеливості!

Ваш
Тигрик з Нью-Йорку

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСФОНД «ЮНАКА»

які вплинули до 31 серпня ц. р.

Із одноцентової збірки за час від січня до червня ц. р., яку щоп'ятниці переводить у Пластовому Домі в Нью-Йорку поміж юнацтвом, що приходить на свої щотижневі сходи, референтка пластових видань при Пластовій Станиці в Нью-Йорку, пл. сен. Марта Ярош, при допомозі відомого і в Нью-Йорку і поза Нью-Йорком Лорда Корні (пл. сен. Володимира Корнаги). (Це вже друга пожертва, перша — \$60.00 була проголошена в «Юнаку» за лютий ц. р.)

\$75.00

4-тий Курінь УПЮ-ок ім. Ольги Басараб,
Філадельфія, США

23.00

Табір УПЮ-ок «Естафета» на «Бобрівці» біля
Гартфорду, США, із продажу таборової одноднівки
Пластова Станиця, Пассейк, США

20.00

пл. сен. д-р Іван і Юлія Войчишини, Оттава, Канада

10.00

пл. юн. Адріан Лужба, Ст. Кетерінс, Канада

3.50

пл. сен. Василь Ісаїв, Аахен, Зах. Німеччина

3.47

пл. юн. Орест Івашко, Ошава, Канада

3.00

пл. юн. Ореста Махно, Гамільтон, Канада

3.00

пл. юн. Роман Балабан, Торонто, Канада

2.00

ст. пл. Павло Ройко, Торонто, Канада

2.00

ст. пл. Дарія Якубович, Парма, США

2.00

пл. юн. Андрій Дем'янчук, Парма, США

1.00

пл. юн. Мирон Ковач, Стратфорд, США

1.00

пл. юн. Павло Роспутько, Філадельфія, США

1.00

пл. сен. Святослав Петрів, Сомервіл, США

1.00

Разом у цьому списку

\$160.97

ДО НАС ПИШУТЬ:

● Посилаю Вам \$7.50 на вирівняння моєї передплати за «Юнака» до кінця ц. р. Бажаю «Юнакові» вічно жити для добра української молоді, для безсмертя Української Нації. А Редакції і Адміністрації бажаю доброго здоров'я, надхнення і багато молодих передплатників. — Анастасія Діденко, Лос Анжелос, США.

● Пересилаю на пресфонд «Юнака» чеком 20.00 дол. з продажу таборової одноднівки табору УПЮ-ок «Естафета», що відбувся в липні ц. р. на пластовій острів «Бобрівка» біля Гартфорду, США. Із щирим привітом — Скобі — Пл. сен. Люба Крупа, Трентон, США, комендантка табору.

Друкарня-ПЕРЕПЛЕТНЯ
КИЇВ
KIEV PRINTERS LTD.
686 RICHMOND ST. W.
TORONTO ONTARIO

виконує
всі
друкарські
і переплетничі
роботи

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.
ПЛАСТУНИ й ПЛАСТУНКИ!

Складайте Ваші ощадності в нашої найбіль-
шій і найстаршій у Торонті кредитівці

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?

ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!

Щадити щоденно учись!

Як будеш студент,
Той доляр, той цент
Тобі допоможе колись
Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ «Самопоміч» платить $4\frac{3}{4}\%$ ДИВІДЕНДИ.
- КОЖНА СУМА ВКЛАДУ враз із усіма фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ І СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікають

УКРАЇНСЬКІ ПЕКАРНІ
власниками яких є

Анна і Роман Вжесневські

The Future Bakery

735 Queen St., West-Toronto, Ontario
Tel.: EM 8-4235

★★★

Home Town Bakery

164 Kane Ave., Toronto(Ontario
Tel.: RO 7-7246

Нормально банки платять за ощадності
3 відсотки. За Ваші ощадності **НА СПЕ-
ЦІАЛЬНОМУ ЮНАЦЬКОМУ КОНТІ** в на-
шій кредитівці одержите: **5½%**

ЩАДИТЬ МІСЯЧНО
по 5.00 доларів
а після 5 років одержите

343.00 дол.

СКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТІ

в українській кредитівці

“БУДУЧНІСТЬ”

КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА В ТОРОНТО
140 Bathurst St. Toronto 2B, Ont.

Друкарня-ПЕРЕПЛЕТНЯ

КИЇВ

KIEV PRINTERS LTD.
686 RICHMOND ST. W.
TORONTO ONTARIO

виконує
всякі
друкарські
і переплетничі
роботи

Хто з Вас подорожує

* літаком * кораблем * поїздом * автобусом
у Канаді чи поза Канадою повинен купити по-
дорожній квиток і одержати безплатно всякі
потрібні інформації і поради

в українським подорожнім бюро
МАРКІЯНА КОГУТА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

Увага! Увага!

«Юнака» треба не лише передплачувати, але й
докладно читати, до нього дописувати, приєдну-
вати йому передплатників і збирати пожертви
на його пресфонд.

Ціна 50 центів

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2199 Bloor St. W., Toronto 9, Ont., Canada

RETURN POSTAGE GUARANTEED

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТИВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВИНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

В Пластовій кооперативі

ПЛАЙ

PLY CO-OP LTD., 768 Queen St. W., Toronto 3, Ont.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПЛАСТОВІ ВІДЗНАКИ

- новацьких роїв і гнізд
- юнацьких гуртків і куренів
- новацьких і юнацьких проб
- нов. і юн. іспитів уміlostей

БОРСУК

ІЖАК

КАЖАН

БОБЕР

САЙГАК

ЛИС

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

ВЕДМІДЬ

ВОВК

ОЛЕНЬ

ЛЕОПАРД

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ТАРПАН

У цьому оголошенні поміщені зразки відзнак юнацьких гуртків, які продаємо по 50 центів за штуку. Маємо постійно на складі 40 різних родів таких відзнак і можемо їх кожнoчасно вислати. Виготовляємо також інші відзнаки роїв УПН і гуртків УПЮ на замовлення.

КУПУЙТЕ В НАС ТАКОЖ:

★ всякі інші пластові відзнаки ★ усі частини пластових одностроїв ★ таборовий виряд ★ спортове приладдя ★ усі пластові видання, а зокрема обов'язковий для юнацтва посібник, автором якого є основник Пласту

ПРОФ. Д-Р ОЛЕКСАНДЕР ТИСОВСЬКИЙ (ДРОТ)

Життя в Пласті

544 сторін • багато ілюстрацій • ціна 6.50 дол.

* КУПУЙТЕ В ПЛАСТОВІЙ КООПЕРАТИВІ «ПЛАЙ»!

* ЧИСТИЙ ПРИБУТОК КООПЕРАТИВИ «ПЛАЙ» ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ВИХОВНІ ЦІЛІ ПЛАСТУ!